

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Rubricis Missarum de Aduentu. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40262

COMMENTARIA IN RVBRICAS MISSALIS ROMANI.

P A R S Q V A R T A.

Rubricæ Missalis propriæ.

MISSALE diuiditur in partes quinque, *Proprium de Tempore, Proprium de Sanctis, Commune Sanctorum, Missas pro Defunctis, & Benedictiones varias in fine eiusdem.* Proprias vnaquæque pars habet Rubricas, à generalibus distinctas, & earum hoc loco tum originem, quoad eius fieri potest, tum alias causas inuestigabimus. Canon autem est centrum totius Missalis, in medio idcirco positus (de quo iam diximus) cum Ordine Missæ omnibus Missis communi.

In hac igitur quarta Parte prædicta omnia ad Titulos nouemdecim reuocabimus, dilaturi nonnulla (Missali & Breuiario in Sanctorum Festis communia) in aliud volumen Commentariorum in Rubricas Breuiarij, quæ videntur esse eius loci magè propria.

De Rubricis Missarum de Aduentu. I.

O Missis ijs quæ in generalibus Rubricis sunt explicata, quæ hic in Missali & in sequentibus ideo repetuntur, vt in memoriam Sacerdotis loco proprio reuocentur: dicimus Primum, inseribi Dominicas de Aduentu, quia totus Ordo Ecclesiasticus iuxta contemplationem Aduentus Domini hoc tempore dispositus est, *Ruper. lib. 3. cap. 1.*

2 Tres aduentus Domini meditatur. Primum, quando venit vt homo fieret. Secundum, quando ventu-

rus est in fine vitæ cuiusque nostrum. Tertium, quando in fine mundi, *Honor. in Gemm. lib. 3. cap. 1.*

3 A sancto Petro institutum fuit hoc tempus per tres hebdomadas integras, & quartam non integram, *Durand. lib. 3. cap. 2.* Vt, sicut per quatuor elementa ruimus per mala opera, ita surgamus ad bona, *Amal. lib. 3. cap. 40.*

4 Partim lætitiæ est, & Alleluia dicitur; partim mœroris est, & tacetur Hymnus Angelicus, neque adhibentur Dalmaticæ, *Radul. Propos. 16.* quia

FF 2

spem

spem generat primus aduentus, secundus timorem incutit, *Durand. loco citato.*

5 Dicuntur Oraciones duæ, de beata Virgine, & contra persecutores Ecclesiæ, vel pro Papa, ratione allata *in Rubric. gen. in casu simili 1. part. tit. 9. num. 3 5. 6. pag. 25. 26.*

6 Missa infra hebdomadam non

habet *Alleluia*, vt in Dominicis, ob allatam causam propriam *in 1. part. tit. 10. pag. 34.*

7 Officia Missarum Aduentus (excepta Dominica quarta, quæ dicitur Vacans à S. Gregorio) habentur in *lib. Sacram. & Antiphonario S. Gregori*, solaque Oratio Domin. i. est Ambrosiana, ex *Pamelio in Liturgy.*

De Quatuor Temporibus Aduentus. II.

A Callisto statutum est, celebrari Quatuor Tempora per annum, quæ tantum ter antea celebrabantur, *Microlog. cap. 28.* sed antea ab Apostolis tradita fuisse, *S. Leo docet Sermone 8. de Ieiunio 10. mensis.* quare Callistus Decreto tantum firmavit usum, & quatuor distinxit; cum ea, quæ in Vere habentur, coincidunt cum Quadragesima, *Dist. 76. Ieiun. vt, sicuti quatuor sunt anni partes, ita in eisdem fiat per ieiunium purgatio, Hieme, Vere, Æstate, Autumno: & sicut tres menses quæque anni pars habet, ita tres dies ieiunij sint ad ratam trium mensium, Ordo Romanus, & Berno de quibusdam ad Missam spect. cap. 7.* & bene Feria quarta, in qua factum est Concilium contra Christum, *idem ibidem;* vel quia traditus eo die fuit Christus, *Ruper. lib. 3. cap. 5.* Feria verò sexta, quia crucifixus; Sabbato deinde, propter tristitiam Apostolorum mortuo Christo, *ex Innocen. in Decretal. Sed antea docuerat hæc sanctus Clemens lib. 5. Const. cap. 14. & 16. vbi Sabbatum memorat etiam ob Christi sepulturam.*

2 Missa Feriæ quartæ duas habet Lectiones ante Euangelium, *Ordo Romanus*: vt admoneantur ordinandi, quod teneant notitiam legis & Pro-

phetarum; quæ notitia in quarta ætate mundi maximè vigeat, *Alcun. item* habet Oraciones duas, quarum altera dicitur sine salutatione cum genuflexione, hoc est, sine *Dominus vobiscum*, cum *Flectamus genua*; quia totus est Sacerdos in Deum orando pro ordinandis & examinandis: eo namque die fiebat examen ordinandorum, *ex Durand. lib. 6. cap. 8.* Altera Oratio salutationem habet, non genuflexionem, vt in alijs Missis, *Microlog. cap. 28.* hoc est, dicitur *Dominus vobiscum*, non autem *Flectamus genua.*

3 In Feria sexta vnica est Lectio, *Ordo Romanus*; quia lex & Propheta in Euangelio vniuntur, quando in sexta ætate prædicatur, *Alcunus.*

4 In Sabbato verò septem sunt Lectiones cum Euangelio, ratione septem Ordinum qui eo die conferuntur, *ex Durand. loco citato cap. 10.* sed propriè sunt sex, *in Ordine Romano;* quia sicut in Feria quarta duæ, ita tres Feria sexta, & quatuor in Sabbato legendæ erant; sed, relicta vna Feriæ sextæ, translatae sunt alia duæ in Sabbatum, in quo ideo sex leguntur, *Ruper. lib. 3. cap. 8.* quarum vltima semper est de tribus pueris in fornace, quia per fornacem illi transire debent ordinandi, inquit *Al-*